

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2024-7

8.1.2024

Landkreditt Forsikring AS

Ansvar

Hundeeiers ansvar for skade på annen hund –skl. § 1-5 nr. 4 – hul. §§ 3 og 4.

Klager gikk tur med hunden sin og møtte sikredes datter (19 år) som gikk tur med sikredes hund. De ble enige om at hundene skulle hilse på hverandre. Sikredes hund gikk så til angrep på klagers hund. Klagers hund ble skadet, og klager pådro seg veterinærutgifter. Sikredes ansvarsforetak avsto erstatningsansvar for skaden. Foretaket mente at hverken sikrede eller sikredes datter hadde opptrådt erstatningsbetingende uaktsomt. I den forbindelse viste foretaket til at sikredes datter hadde gått tur med skadevoldende hund mange ganger tidligere og at hunden aldri hadde vært aggressiv mot dyr eller mennesker tidligere. Klager var uenig og anførte blant annet at skadevoldende hund måtte ha vært i angrepsposisjon da hundene skulle hilse, og at datteren ikke klarte å lese hunden. Videre anførte klager at Border Collie var en krevende hunderase, noe som tilsa at terskelen for å la den hilse på andre hunder måtte være høyere enn for andre hunder. Nemnda kom til at verken sikrede eller sikredes datter hadde utvist erstatningsbetingende uaktsomhet, og at klagers utgifter derfor ikke kunne kreves dekket av foretaket.

ANTATT ØKONOMISK OMFANG: kr 83 811

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om erstatning for skade som sikredes hund påførte klagers hund.

Sikredes forsikring har følgende vilkår:

1. Hvem forsikringen gjelder for:

Forsikringen gjelder for

- a) Forsikringstaker.
- b) Ektefelle eller samboer med felles adresse i Folkeregisteret.
- c) Andre medlemmer av den faste husstand.
- d) Barn som bor utenfor hjemmet på grunn av utdanning eller førstegangstjeneste, såfremt de ikke har meldt adresseendring til Folkeregisteret.
- e) Barn som er en del av den faste husstand, men er folkeregistrert på annen adresse på grunn av delt foreldreansvar.

6.3 Ansvar som dekkes

[...] Skade på ting anses inntruffet ved tap av eller fysisk skade på ting (herunder dyr og fast eiendom) [...] Økonomisk tap påført tredjemann som følge av skaden, regnes som en del av denne.

Følgende forutsetninger må være tilfredsstillende:

- a) Skaden er erstatningsmessig etter gjeldende rett.
- b) Skaden må være konstatert i forsikringstiden.

Klager meldte først inn skaden til eget foretak, KLP. I skademeldingen til KLP ble skadehendelsen beskrevet som følgende:

(skadelidte hund) blir uprovosert angrepet av hund når vi er ute på tur. Den hunden er 2,5 ganger større enn (skadelidte hund). Begge er i bånd. Men den som går tur med den andre hunden klarer ikke å holde den. Hunden spurter bort til (skadelidte hund) og filleristet han 3 ganger før vi klare å skille dem. Det er helt tydelig at (skadelidte hund) er alvorlig skadet. Han hyler helt til A. dyreklinikk. De første bildene viser at han kan ha en diafragma skade og det kan også gå ut over lungene og at han kanskje ikke overlever. Må derfor inn til dyresykehus for videre utredning. Han overlever heldigvis. Siden skadene viser seg og ikke være så alvorlig som først antatt kan vi nå fokusere på den ene bakfoten som også ble hardt skadet.

Deretter kontaktet KLP sikredes foretak, Landkreditt. KLP avviste at det hadde mulighet for regress på kjæledyr og ba Landkreditt behandle kravet direkte med klager.

Den 2.5.23 avslo Landkreditt klagers krav. Foretaket viste til at begge hundene gikk i bånd, og begge parter hadde samtykket til at hundene kunne hilse. Videre hadde skadevoldende hund aldri vært aggressiv mot andre hunder tidligere. Landkreditt mente derfor at sikrede ikke hadde opptrådt erstatningsbetingende uaktsomt. Foretaket bemerket også at dersom vilkårene for erstatning var oppfylt, så var de ikke enige i erstatningsutmålingen. Det ble vist til at når kostnaden ved gjenanskaffelse var lavere enn de kombinerte reparasjonskostnadene (veterinærutgiftene), måtte gjenanskaffelsesverdien legges til grunn. Landkreditt ville derfor maksimalt dekke hva det ville ha kostet å anskaffe en tilsvarende hund med lik alder. Videre skrev foretaket at det ikke var utvist grov uaktsomhet, slik at KLPs utbetaling på kr 12 000 ville komme til fradrag i et eventuelt oppgjør, jf. skl. § 4-2.

Klager ba om en ny vurdering den 10.5.23. I denne forbindelse kritiserte klager flere av foretakets standpunkter. For det første, mente hun at det var utvist ansvarsbetingende uaktsomhet etter skadeserstatningsloven § 1-5, jf. hundeloven § 27. Videre skrev klager at hundeloven § 3 også var relevant for uaktsomhetsvurderingen.

Ifølge klager var det ikke avgjørende for uaktsomhetsvurderingen at hun hadde gitt samtykke til at hundene kunne hilse, ettersom hun forutsatte at hundeeier som lar hunden hilse på andre hunder ikke "gjør skade".

Videre viste hun til at den skadevoldende hunden var en Border Collie. Klager skrev at "[a]lle med kjennskap til hund vet at Border Collie er gjeterhund som krever mye av hundeholderen". Det ble vist til følgende beskrivelse av rasen på Norsk Kennel Klubb:

Border collien har medfødt gjeterinstinkt, og det er viktig at eieren er konsekvent i oppdragelsen for å unngå gjeting av biler, barn og lignende.

Dette er en intelligent hund - noe som også betyr at den lærer dårlige manerer like hurtig som den lærer de gode.

Fysisk trening er ikke nok for rasen, den krever også mye mental stimuli.

Deretter skrev klager at det var uaktsomt å la en "ungdom gå med en understimulert og/eller udressert Border Collie" som kan gjøre skade" i et område hvor andre ferdes".

Klager kommenterte også foretakets bemerkning om at begge hundene var i bånd. Hun viste til hundeloven § 4 tredje ledd, hvor det står at den som holder en hund i bånd "skal være i stand til å ha kontroll på hunden, hvis de ikke blir ledsaget av noen som har slik kontroll". Ifølge klager forelå det brudd på hundeloven § 4 tredje ledd basert på følgende grunnlag:

Hunden til skadevolder kom seg løs fra ungdommens håndgrep, da den angrep hunden vår. Ungdommen som gikk tur med hunden var ikke "i stand til å ha kontroll på hunden" da hun ikke klarte å holde den igjen og mistet grepet på båndet. Vi anser det dersom som uaktsomt av hundeeier å la ungdommen gå tur med hunden alene uten å selv være til stede. [...]

Ansvarssubjektet må kunne bebreides som følge av han lot datteren som ikke var i stand til å ha kontroll på hunden gå tur alene. Ansvarssubjektet hadde videre handlingsalternativer ettersom han burde og kunne ha valgt å gå tur selv istedenfor å sende datteren. Eventuelt gått turen sammen med henne.

Klager mente derfor hundeeier var ansvarlig for skaden etter skadeserstatningsloven § 1-5 tredje ledd. Videre skrev klager at vilkåret om et økonomisk tap var oppfylt ettersom hun var påført veterinærutgifter.

Klager mente også at kravet til årsakssammenheng var oppfylt. Det ble vist til at skaden ikke ville ha inntruffet dersom en voksen som kunne holde igjen hunden hadde gått på tur med den. Videre mente hun at det var påregnelig for hundeeier at hunden kunne komme seg ut av ungdommens grep fordi hundeeier burde være kjent med hundens styrke og atferd.

Angående erstatningsutmålingen bestred klager at foretaket kunne utbetale erstatning for gjenanskaffelsesverdien og ikke faktiske utgifter. Hun henviste til skadeserstatningsloven § 4-1, som angir at erstatning for tingsskade "skal dekke den skadelidtes økonomiske tap". Videre viste hun til at Høyesterett også har fastslått at skadelidtes tap som utgangspunkt skal erstattes fullt ut under henvisning til Rt. 2004 s. 1887. Klager avviste at unntaket for gjenanskaffelsesverdi kom til anvendelse "da en hund ikke kan gjenskaffes tilsvarende av. pga. oppdragelse, hundekurs, vaksiner, hva slags for hunden har gått på, miljøtrening, atferd, lynne, forebyggende helsetiltak osv.". Det ble også vist til at man i lignende erstatningssaker har erstattet skadelidtes utgifter til dyrlege, og ikke gjenanskaffelsesverdien til hunden. Her viste klager til TSAFO-2017-94468. Følgelig måtte Landkreditt erstatte hele det økonomiske tap på kr 73 412.

Deretter ble det lagt ved kommunikasjon mellom foretaket og sikrede fra 26.5.23. Han skrev følgende om skadehendelsen:

Jeg har snakket med datteren min. Hennes versjon er at de gikk tur og møtte naboen med sin hund. Hun ble spurt om hundene skulle hilse på hverandre. Hun ville egentlig ikke det (siden det er to hannhunder), men syntes det ble ubehagelig å si nei til forespørselen. Det som hendte var at hunden min bykset frem og bet nabohunden en gang og holdt den fast. (I følge papirene fra veterinær gikk ikke bittet gjennom huden.) Alt gikk så fort at hun ikke husket alle detaljer, men mente at hun holdt i båndet hele tiden. Det ble brukt et flexi-bånd hvor båndet kan rulles inn i håndtaket. [...]

Landkreditt fastholdt avslaget den 26.5.23. Foretaket var enige i at skadeserstatningsloven § 1-5 og hundeloven var riktig utgangspunkt for uaktsomhetsvurderingen. Foretaket var imidlertid ikke enige i at deres forsikringstaker hadde handlet i strid med hundeloven. Foretaket viste til at begge hundene var i bånd da skaden oppstod, og at skadevoldende hund på kort tid hadde bykset frem og bitt skadelidte hund. Skadevoldende hund hadde ikke opptrådt aggressivt tidligere. Derimot var hunden vant til andre hunder, da sikrede hadde to andre hunder i familien. Foretaket avviste også klagers påstand om at skadevoldende hund var "understimulert og/ eller udressert". Videre avviste foretaket at det var uaktsomt at sikredes datter hadde gått tur med hunden. Hun var 19 år og måtte bedømmes som en voksen. Jenta hadde gått tur med hunden mange ganger tidligere uten problemer. Samlet avviste foretaket derfor at sikrede hadde opptrådt uaktsomt, jf. skadeserstatningsloven § 1-5.

Den 7.6.23 sendte klager en e-post til foretaket hvor hun kritiserte foretakets vurdering. Hun viste til at uaktsomhetsvurderingen måtte ta utgangspunkt i hundeloven § 4 tredje ledd, som angir at den som "holder en hund i bånd", "skal være i stand til å ha kontroll med hunden". Ifølge klager hadde foretaket basert sin vurdering på uriktig informasjon. Hun viste til følgende:

Hundene hadde lang avstand da jeg spurte om de kunne hilse. Hundeholder mistet deretter kontroll på hunden da han fikk øye på (skadelidte hund). Dersom datteren hadde klart å holde igjen båndet og hundene hadde kommet nærmere hverandre, hadde vi hatt mulighet til å trekke oss unna ved tegn til utagering hos forsikringstakers hund.

Datteren til forsikringstaker har også bekreftet til min mann noen dager etter hendelsesforløpet at hun mistet grepet på hunden. Jeg har videre vært i kontakt med forsikringstaker selv. I meldingskorrespondansen vår da jeg spurte om han hadde oppgitt at datteren holdt båndet under angrepet, svarte han "Hun har jo åpenbart ikke hatt full kontroll akkurat under hendelsen". Forsikringstaker har videre i korrespondanse uttalt "beklager dersom det ikke stemmer med det som hendte, hun sier at hun ikke husker alle detaljer".

Klager viste også til at hennes venninne som var til stede under hendelsen bekreftet at sikredes datter hadde mistet grep om skadevoldende hund, og at den så løp og angrep skadelidte hund. Samlet mente klager derfor at hundeholder ikke hadde "kontroll" på hunden etter hundeloven § 4 tredje ledd. Sikredes datter hadde ikke "gjort det som er rimelig å kreve for å hindre skade" etter skadeserstatningsloven § 1-5, slik at vilkåret om ansvarsgrunnlag var oppfylt.

Foretaket opprettholdt avslaget den 20.6.23. Landkreditt var ikke enig i klagers forståelse av hundeloven § 4 tredje ledd. Foretaket mente at det avgjørende var om hundeholder er "i stand til å ha kontroll på hunden". Tidligere historikk tilsa at sikredes datter var i stand til å ha kontroll på hunden. I tillegg viste foretaket til at hun klarte å holde tilbake en "oppskaket" (skadevoldende hund) etter at uhellet hadde inntruffet. Ifølge foretaket forelå det ingen holdepunkter for at sikredes datter burde ha handlet annerledes i situasjonen. Sikredes datter hadde derfor ikke handlet uaktsomt etter skadeserstatningsloven § 1-5 fjerde ledd.

Samme dag svarte klager at hun regnet med at situasjonen var trygg da hun hadde spurt om å hilse, og begge hundene var i bånd. Foretaket opprettholdt sitt avslag etter denne e-posten.

Saken ble brakt inn for Finansklagenemnda den 11.8.23. I klagen fremkom det enkelte nye opplysninger. Klager skrev at sikredes datter ikke hadde klart å lese at skadevoldende hund var i angrepssituasjonen. Hun mente at skadevoldende hund måtte ha vært i angrepssituasjon under henvisning til vitnemålet fra venninnen som var med på tur dagen da skaden inntraff. Videre skrev hun at det var uaktsomt at en som ikke klarte å lese hunden hadde gått tur med den og sagt at det var greit å hilse. Klager viste til at hundeeier måtte være ansvarlig når noe slikt skjer etter den nye hundeloven.

I klagen la hun ved forklaringen til venninnen som var med på turen den aktuelle dagen. Fra denne forklaringen siteres følgende:

[...] Begge hundene var i bånd (trådsnellebånd) og ble umiddelbart veldig gira over synet av den andre.

Begge hundene virket begeistret.

Vi stoppet opp og sa hei til hverandre med god avstand mellom hundene.

(Klager) spør (sikredes datter) "Skal de få hilse på hverandre?"

(Sikredes datter) svarer "Ja, det er greit for meg."

Både (klager) og (sikredes datter) gir hundene lenger løpestreng og mister (sikredes datter) kontroll på (skadevoldende hund), og (skadevoldende hund) kommer i full fart rett mot (skadelidte hund) og gaper over (skadelidte hunds) rygg, og biter.[...]

Klager la også ved et dokument som gjenga meldinger mellom henne og sikrede i etterkant av skadehendelsen.

Foretaket innga tilsvaret den 21.9 og skrev at skadevoldende hund jevnlig hadde gått tur med både voksne og ungdommer, noe som tidligere hadde vært helt problemfritt. Videre avviste foretaket at skadevoldende hund var i angrepsposisjon da han møtte skadelidte hund, under henvisning til at venninnen sa at hundene var "begeistret". Sikredes datter hadde derfor ingen forutsetninger for å vite at skaden ville oppstå. Foretaket skrev også at hundeloven § 4 tredje ledd tilsa at hundeholder må være kapabel til å ha kontroll på hunden i bånd. Derimot oppstiller bestemmelsen ikke et krav om at hundeholder har kontroll på hunden i alle uforutsette og plutselige situasjoner. Sikredes

datter var kapabel til å ha kontroll på hunden ettersom hun var voksen og hadde gått tur med hunden mange ganger tidligere. Angrepet var ikke tilstrekkelig til å konstatere at sikredes datter ikke hadde "kontroll", da det skjedde plutselig og over kort tid.

Foretaket avviste også at kravet om adekvat og påregnelig årsakssammenheng var oppfylt ettersom veterinærutgiftene utgjorde kr 60 000 mer enn hundens markedsverdi.

Subsidiært under forutsetningen at vilkårene for erstatning var oppfylt, fastholdt foretaket at de ikke ville dekke veterinærutgiftene fullt ut. Foretaket mente at en erstatning på kr 30 000 var rimelig.

Den 18.9.23 kommenterte klager foretakets tilsvarende. Hun skrev at det ikke var avgjørende at skadevoldende hund bodde med to andre hunder, da det ikke innebar at han var vant til å hilse på fremmede hunder på tur. Videre mente klager at bruk av flexibånd var frarådet av en rekke eksperter, og særlig for større hunder, slik som en Border Collie. Det ble vist til at et slikt bånd er åtte meter langt og vil gjøre det nesten umulig å få kontroll på hunden under en farlig situasjon. Klager mente at sikredes datter hadde sluppet ut hele flexibåndet da skadevoldende hund skulle hilse, og dette var uaktsomt med tanke på hvor giret hunden hadde vært i forkant av skadehendelsen. Ifølge klager burde en hund som er så giret roe seg ned før den får hilse på andre hunder. Klager mente også at sikredes datter hadde vært usikker på hvordan skadevoldende hund ville reagere siden hun hadde sagt at hun egentlig ikke ville at hundene skulle hilse. Sikredes datter hadde også bekreftet overfor klager at hun hadde mistet kontroll på hunden. I tillegg avviste klager at skadevoldende hund gikk til angrep på kort hold, da hundene hadde god avstand da de skulle hilse. Klager skrev også at det ikke var relevant at vitnet ikke hadde funnet noen andre til å ha kontroll over skadevoldende hund etter hendelsen. Til slutt anførte hun at terskelen for å la skadevoldende hund hilse burde være høyere for en Border Collie.

Foretaket fastholdt at det var relevant at skadevoldende hund bodde med to hunder, ettersom det viste at han fungerte godt med andre hunder. Videre mente foretaket at skadevoldende hund var vant til å hilse på andre hunder på tur. Foretaket avviste også at skadevoldende hund var i angrepsposisjon, da det er vanlig at hunder blir giret og begeistret for å se hverandre. I tillegg avviste foretaket at det var uaktsomt å bruke flexibånd. Foretaket mente også at det var udokumentert at sikredes datter hadde sluppet ut hele lengden på båndet. Videre bestred foretaket at terskelen for å la en Border Collie hilse burde være høyere enn en liten selskapshund. Til slutt avviste foretaket at TSAFO-2017-94468 var relevant for erstatningsutmålingen, ettersom partene var enige om omfanget av det økonomiske tapet i saken.

Klager har i det vesentlige anført at foretaket er ansvarlig for skaden som hennes hund ble påført av sikredes hund. Det vises til at sikrede og/eller datteren hans er erstatningsrettslig ansvarlig etter skadeserstatningsloven § 1-5, jf. hundeloven § 27.

For det første, anfører klager at sikredes datter har opptrådt uaktsomt. På bakgrunn av forklaringen til venninnen som var med på turen under skadehendelsen, anfører klager at skadevoldende hund må ha vært i angrepsposisjon da hundene skulle hilse, og at datteren ikke klarte å lese hunden. Videre anfører klager at Border Collie er en krevende hund, noe som tilsier at terskelen for å la den hilse må være høyere enn for andre hunder. Det anføres også at sikredes datter må bebreides for at hun ikke roet ned hunden først, og deretter gikk gradvis bort til deres hund for å hilse. I tillegg anfører klager at sikredes datter ikke burde ha sluppet ut hele flexibåndet da hundene skulle hilse, da dette gjorde det vanskelig å få kontroll på situasjonen. Klager mener at det er opplagt at når man slipper ut flere meter bånd til en ivrig hund, så vil den bykse fremover mot det han ønsker å komme bort til. Det vises også til at sikredes datter selv har gitt uttrykk for at hun mistet kontroll under hendelsen. Samlet mener klager derfor at sikredes datter ikke hadde

"kontroll" på hunden etter hundeloven § 4 tredje ledd. Hun har dermed opptrådt uaktsomt etter skadeserstatningsloven § 1-5 fjerde ledd.

Videre anfører klager at vilkåret om årsakssammenheng er oppfylt. Det er påregnelig for hundeholder at situasjonen kan bli farlig når en giret hund som er betydelig større enn den andre løper bort for å hilse. Videre ville hun ikke pådratt seg veterinærutgiftene dersom skadelidte hund ikke hadde blitt angrepet av skadevoldende hund.

Forsikringsforetaket har i det vesentlige anført at sikrede eller datteren ikke er erstatningsansvarlig for skaden etter gjeldende rett. For det første, avviser foretaket at det foreligger et ansvarsgrunnlag. Sikredes datter har ikke unnlat å gjøre "det som er rimelig å kreve for å hindre skade", jf. skadeserstatningsloven § 1-5 fjerde ledd. Foretaket viser til at sikredes datter har gått tur med skadevoldende hund mange ganger tidligere. Skadevoldende hund har aldri vært aggressiv mot dyr eller mennesker tidligere. Han har bodd med hunder og er vant til å hilse på fremmede hunder på tur. Videre er det ingen holdepunkter for at skadevoldende hund var i angrepsposisjon da han møtte skadelidte hund og skulle hilse. Derimot er det normal atferd at hunder blir giret når de ser en annen hund og vil hilse. Foretaket avviser også at sikredes datter slapp ut hele fleksibåndet da hundene skulle hilse. Angrepet skjedde på kort hold, og så fort at det ikke var noe tid for sikredes datter til å reagere. Samlet mener foretaket derfor at sikredes datter ikke hadde noen forutsetninger for å vite at skadevoldende hund kom til å bite skadelidte hund når hundene hilste. Det var derfor ikke uaktsomt av sikredes datter å samtykke til at hundene kunne hilse.

Foretaket avviser også at sikrede utviste uaktsomhet da han lot datteren gå tur med skadevoldende hund alene. Det vises til at Border Collie ikke er kjent for å være aggressiv, og skadevoldende hund har aldri opptrådt aggressivt mot dyr eller mennesker tidligere. Før skadehendelsen gikk han jevnlig på tur med ungdommer og voksne uten problemer. Videre bor han med to hunder. Det var dermed klart forsvarlig at sikrede lot hans voksne datter gå tur med hunden alene.

Videre avviser foretaket at kravet til adekvat og påregnelig årsakssammenheng er oppfylt. Det vises til at klager krever erstatning for kr 83 911, noe som er omtrent kr 60 000 mer enn markedsprisen for en tilsvarende hund.

Subsidiært under forutsetningen at alle vilkårene for erstatning er oppfylt, anfører foretaket at klager ikke har krav på å få dekket veterinærutgiftene fullt ut. Det vises til at skadelidte ikke uten videre har krav på å få erstattet reparasjonskostnader som overstiger markedsverdien til en ting. Dersom det finnes alternativer som kan gi skadelidte tilnærmet samme behovstilfredsstillelse som gjenanskaffelse for lavere kostnader, plikter skadelidte å benytte seg av disse. Foretaket viser til at Hagstrøm og Stenvik har tatt til orde for at det må foretas en rimelighetsvurdering av hvorvidt veterinærutgifter skal dekkes ved skade på dyr. Foretaket mener at det ikke er rimelig at veterinærutgiftene skal dekkes fullt ut i saken. Det vises til at klager selv bare har forsikret hunden for kr 12 000, og det fremstår som at grunnen til at klager har pådratt seg veterinærutgiftene, er at klager er sikker på at forsikringen dekker det. Siden veterinærutgiftene utgjør to tredjedeler mer enn markedspris til en tilsvarende hund, mener foretaket at det ikke er rimelig at utgiftene skal dekkes fullt ut. Et rimelig beløp er kr 30 000. Videre anføres det at i alle tilfeller må det gjøres fradrag for KLPs utbetaling av kr 12 000 i et eventuelt oppgjør.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om foretaket er ansvarlig for skade på klagers hund under sikredes ansvarsforsikring.

Nemnda slutter seg til sekretariatets vurdering:

Innledningsvis vil sekretariatet bemerke at det er kravstiller, altså du, som må sannsynliggjøre at foretaket er ansvarlig for skaden til din hund.

Utgangspunktet for vurderingen av om foretaket er ansvarlig, er sikredes forsikringsvilkår. Kapittel 6 i forsikringsvilkårene regulerer ansvar. Vilkårspkt. 6.1 angir hvem ansvarsforsikringen gjelder for. I tillegg til sikrede dekker ansvarsforsikringen "[a]ndre medlemmer av den faste husstand" (bokstav c) og "[b]arn som bor utenfor hjemmet på grunn av utdanning eller førstegangstjeneste, såfremt de ikke har meldt adresseendring til Folkeregisteret" (bokstav d). Landkreditt har ikke bestridt at sikredes datter er omfattet av ansvarsforsikringen. Sekretariatet legger derfor til grunn at datteren er dekket under sikredes ansvarsforsikring.

For at foretaket skal være ansvarlig for skaden til din hund, må sikrede eller hans datter være erstatningsrettslig ansvarlig for skaden. Utgangspunktet for vurderingen av et eventuelt erstatningsansvar, er skadeserstatningsloven § 1-5 nr. 4. Denne bestemmelsen fastsetter følgende:

Skade som voldes av dyr og som ikke går inn under bestemmelsene om ansvar uten skyld i nr. 1 til 3 ovenfor, plikter eier og innehaver å erstatte dersom han har latt det mangle på tilbørlig tilsyn eller på annen måte ikke har gjort det som er rimelig å kreve for å hindre skade.

Ut fra denne bestemmelsen fremgår de tre grunnvilkårene for erstatningsansvar. For det første, må det foreligge en "[s]kade". Videre må dyrets eier eller innehaver ikke ha gjort det som er "rimelig å kreve for å hindre skade". Det må altså foreligge et ansvarsgrunnlag. For det tredje, må det være årsakssammenheng mellom skaden og at eier eller innehaver unnlot å gjøre det som er rimelig å kreve for å hindre skade.

Det foreligger en "[s]kade" ettersom din hund ble skadet, som medførte utgifter til veterinærbehandling.

Deretter må det vurderes om sikrede eller hans datter ikke har gjort "det som var rimelig å kreve for å hindre skade", jf. skadeserstatningsloven § 1-5 nr. 4. Sekretariatet vil først vurdere om sikredes datter, T., gjorde det som var "rimelig å kreve for å hindre skade".

Gjorde T. "det som er rimelig å kreve for å hindre skade" da hun lot T. hilse på A., jf. skadeserstatningsloven § 1-5 nr. 4?

Ordlyden "rimelig å kreve for å hindre skade" tilsier at det må foretas en konkret skjønnsmessig vurdering av hva en fornuftig hundeeier eller innehaver ville gjort for å unngå skade. Bestemmelsen oppstiller altså ikke et objektivt erstatningsansvar. Derimot må skadevolder ha utvist uaktsomhet eller klander. Nemnda har også lagt til grunn at bestemmelsen krever uaktsomhet, jf. for eksempel FinKN 2019-950.

Etter alminnelige erstatningsrettslige regler beror uaktsomhetsvurderingen på om skadevolder kunne og burde reagert på risikoen for skade. Dette er en todelt vurdering. For det første, må det finnes en alternativ handling som skadevolder kunne ha gjennomført for å hindre at skaden oppstod. For det andre, må risikoen for skade ha vært så stor at skadevolder hadde en oppfordring til å gjennomføre den alternative handlingen. Vurderingen må foretas ut fra det tidspunktet skadevolder sist kunne hindret skaden. I denne saken er det tidspunktet før T. slapp ut båndet til T. slik at han kunne hilse på A., da hun ikke klarte å forhindre skaden etter dette tidspunktet.

Det første spørsmålet, er om T. kunne gjennomført en alternativ handling for å hindre skaden.

Slik denne saken er opplyst, er det noe uklart hvordan situasjonen var før T. angrep A. Du og foretaket er uenige om hvilken avstand hundene hadde til hverandre og om T. slapp ut hele flexibåndet da hundene skulle hilse. Ettersom du har bevisbyrden, må disse uklarhetene i saken gå ut over deg. Du har altså ikke sannsynliggjort at angrepet skjedde på lang avstand og at T. slapp ut hele båndet.

Videre er det uenighet om T. var i angrepsposisjon før T. samtykket til at hundene kunne hilse. Du har anført at T. var i angrepsposisjon under henvisning til forklaringen fra din venninne. Venninnen beskrev hundene slik i forkant av angrepet:

[Hundene] ble umiddelbart veldig gira over synet av den andre. Begge hundene virket begeistret.

Sekretariatet leser imidlertid dette slik at hundene var glade for å se hverandre. Følgelig har du heller ikke sannsynliggjort at T. var i angrepsposisjon før angrepet.

Oppsummert legger sekretariatet til grunn at hundene hadde kort avstand til hverandre før angrepet, de var begeistret for å se hverandre og T. slapp ut litt av båndet da hundene skulle hilse.

Ettersom hundene hadde kort avstand til hverandre, er det begrenset hvilke handlingsalternativer T. hadde. Hun kunne imidlertid ha sagt nei til at hundene skulle hilse og ikke sluppet ut T.s bånd. Dersom båndet til T. hadde vært stramt, ville det vært lettere å holde tilbake T. ved et eventuelt fremstøt. Det er sannsynlig at T. på denne måten kunne ha forhindret skaden.

Deretter er spørsmålet om risikoen for at T. ville skade A. var så stor at T. burde ha sagt nei til at hundene skulle hilse.

Et sentralt moment i aktsomhetsvurderingen, er om skadevolder har handlet i strid med en lovregel. Det er derfor naturlig å ta utgangspunkt i hundelovens regler, jf. FinKN 2018-890.

Hundeloven § 3 angir den generelle aktsomhetsnormen for hundeholder. Første ledd bokstav a er relevant for denne saken, og angir følgende:

Hundeholderen skal

Forebygge og vise aktsomhet for å unngå at hunden blir satt i en situasjon der den kan gjøre skade på folk, dyr, miljø eller andre interesser.

Videre fastsetter hundeloven § 4 mer spesifikke regler for sikring av hund. Den aktuelle delen av bestemmelsen er tredje ledd, som angir følgende:

Den som holder en hund i bånd, skal være i stand til å ha kontroll med hunden, hvis de ikke blir ledsaget av noen som har slik kontroll.

Du har anført at T. har handlet uaktsomt ettersom hun ikke hadde "kontroll" på T. under hendelsen, jf. hundeloven § 4 tredje ledd. Foretaket er imidlertid ikke enig i din forståelse av lovteksten.

Ordlyden "skal være i stand til å ha kontroll med hunden" tilsier at den som har en hund i bånd, må ha evne til å kontrollere hunden. Derimot oppstiller ikke bestemmelsen krav om at den som har en hund i bånd skal ha kontroll over hunden i alle tenkelige situasjoner. Det kan vises til at ordlyden er "skal være i stand til" å ha kontroll, i motsetning til at hundeeier for eksempel "skal ha kontroll" på hunden. En slik forståelse av lovteksten underbygges også av forarbeidene. I Ot.prp. nr. 48 uttales det at bestemmelsen er en "ytterligere konkretisering av aktsomhetskravet i § 3". Bestemmelsen oppstiller altså ikke et objektivt ansvar, men er en aktsomhetsnorm.

Ved vurderingen av om den som har en hund i bånd er "i stand til å ha kontroll med hunden", er forarbeidene til hundeloven § 4 første ledd relevante. Dette er fastslått av Høyesterett i Rt. 2007 s. 500 avsnitt 18. I Ot.Prp. Nr. 48 (2002-2003) angis det følgende:

Departementet foreslår også å presisere i lovteksten at hunder skal være både "fulgt" og "kontrollert" på aktsom måte. Hva som er "aktsomt" fulgt og kontrollert, må avhenge av en totalbedømmelse av situasjonen, der sentrale momenter vil være stedet hvor hunden og hundeholderen befinner seg, hvilke situasjoner som kan oppstå der, hvilken kontroll den konkrete hundeholderen har over den konkrete hunden, hvilket farepotensial eller ulempepotensial den konkrete hundetypen og hunden utgjør og situasjonen i det hele. ...

[L]ovforslaget innebærer at det alltid vil gjelde en vokteplikt for hundeholderen.

Vurderingen av om hundeholder er "i stand til å ha kontroll med hunden" beror altså på en konkret vurdering av situasjonen. Sentrale momenter i denne vurderingen er hvor hunden og hundeholder befant seg, hvilken kontroll hundeholder hadde over den konkrete hunden og farepotensialet til hunderasen og den konkrete hunden.

Sekretariatet vil først bemerke at T. var 19 år gammel på skadetidspunktet. Hun må derfor bedømmes som en voksen i vurderingen av om hun var "i stand til å ha kontroll" med hunden, og ikke som en "ungdom".

Videre hadde T. gått tur med T. mange ganger tidligere uten problemer. Dette tilsier at T. var kjent med T. T.s erfaring taler derfor for at hun var "i stand til å ha kontroll" med T. da han skulle hilse på A.

Du har imidlertid anført at Border Collie er en krevende rase, noe som tilsier at terskelen for å la hunden hilse må være høyere enn for en vanlig selskapshund. Sekretariatet er ikke enig i denne slutningen. Som det fremgår av forarbeidene, beror vurderingen på *farepotensialet* til den aktuelle hundetypen. Border Collie er ikke kjent for å være en aggressiv hunderase, og har dermed ikke et farepotensial som tilsier at en burde være forsiktig med å la hunden hilse. Det kan følgelig ikke oppstilles en høyere terskel for å la en Border Collie hilse på andre hunder.

T. hadde heller ikke vært aggressiv mot mennesker eller dyr tidligere. Han hadde gått på tur med ungdommer og voksne mange ganger før skadehendelsen uten problemer. Det er heller ikke dokumentert at han var understimulert eller dårlig dressert. Faren ved å la T. hilse på andre hunder fremstod dermed som lav. Det taler også for at T. var "i stand til å ha kontroll" med T. da han skulle hilse på A.

Vurderingen må også ta hensyn til forhold ved den konkrete situasjonen. Som nevnt legges det til grunn at hundene møtte hverandre på kort avstand, og de var begeistret for å se hverandre. Det fremstår som normalt at en hund blir begeistret av å se en annen hund som den ønsker å hilse på. Sekretariatet vil også bemerke at vitnet beskrev begge hundene som "begeistret" i forkant av angrepet. T.s atferd skilte seg altså ikke ut i situasjonen. Han signaliserte heller ikke at han var aggressiv før han plutselig bykset fremover og det var for sent å forhindre skaden. T. fikk altså ingen faresignaler i forkant av angrepet. Farepotensialet fremstod dermed som lavt. Under disse omstendighetene fremstår det som normalt å tillate hunden å hilse ved å slippe ut litt av båndet. Dette underbygger at T. var "i stand til å ha kontroll" på T. mens han hilste på A.

Du har imidlertid anført at T. ikke hadde "kontroll" på T. fordi hun mistet båndet da T. bykset fremover og angrep A. Foretaket mener derimot at T. ikke mistet båndet under henvisning til datterens forklaring i etterkant av hendelsen. Siden du har bevisbyrden, er det du som må sannsynliggjøre at T. mistet båndet. Det legges derfor til grunn at T. ikke mistet båndet. Sekretariatet mener at dette spørsmålet uansett ikke er avgjørende, da T. ikke kunne ha forhindre skaden etter at T. plutselig bykset fremover.

Samlet tilsier T.s erfaring med T, hans tidligere atferd og forhold ved den konkrete hendelsen at farepotensialet ved å la T. hilse på A. var lavt. Hun var dermed "i stand til å ha kontroll" på T. mens han hilste på A., jf. hundeloven § 4 tredje ledd.

Som nevnt er det et sentralt moment i aktsomhetsvurderingen om skadevolder har overholdt den aktuelle lovregelen. I dette tilfellet mener sekretariatet at det også er avgjørende, ettersom lovregelen er en svært konkret vurdering av faren i den aktuelle situasjonen. Når farepotensialet ved situasjonen er lavt, er også risikoen for skade lav. T. kan derfor ikke bebreides for at hun lot T. hilse på A.

T. gjorde dermed det som var "rimelig å kreve for å hindre skade" etter skadeserstatningsloven § 1-5 nr. 4.

Gjorde hundens eier "det som er rimelig å kreve for å hindre skade", jf. skadeserstatningsloven § 1-5 nr. 4.

Deretter er det spørsmål om sikrede, T.s eier, ikke gjorde "det som er rimelig å kreve for å hindre skade" da han lot datteren gå på tur med T. alene, jf. skadeserstatningsloven § 1-5 nr. 4.

Et sentralt moment i denne vurderingen, er hundeloven § 3 andre ledd. Her angis følgende:

En hundeholder som midlertidig ønsker å overlate ansvaret for hunden til en annen, må forsikre seg om at vedkommende har de nødvendige forutsetningene for å utvise tilsvarende aktsomhet.

Uttrykket "nødvendige forutsetningene for å utvise tilsvarende aktsomhet" tilsier at den som har et midlertidig ansvar for en hund må ha tilstrekkelige forutsetninger for å kunne passe på hunden på en sikker måte.

Som tidligere nevnt hadde datteren gått tur med T. mange ganger tidligere uten problemer. Dette tilsier at T. var kjent med T. og hadde forutsetninger for å lese hans signaler.

Dette må også ses i sammenheng med at T. ikke fremstod som en spesielt krevende hund før skadehendelsen. Border Collie er ikke kjent som en aggressiv hunderase. Videre har du ikke dokumentert at T. var understimulert eller dårlig dressert. Han hadde heller ikke vært aggressiv mot mennesker eller dyr tidligere. Derimot var han vant til å gå tur med ulike voksne og ungdommer å hilse på fremmede hunder.

Samlet tilsier T.s tidligere erfaring med T. og hundens forhistorie at hun hadde de "nødvendige forutsetningene for å utvise tilsvarende aktsomhet" som hundeeier, jf. hundeloven § 3 andre ledd.

Da T. hadde de "nødvendige forutsetningene for å utvise tilsvarende aktsomhet" som hundeeier, kan det ikke betegnes som uaktsomt at sikrede lot T. gå tur med hunden alene. Sikrede har altså ikke unnlatt å gjøre "det som er rimelig å kreve for å hindre skade" etter skadeserstatningsloven § 1-5 nr. 4.

Da hverken T. eller sikrede har opptrådt uaktsomt, foreligger det ikke et ansvarsgrunnlag. Følgelig er ingen av dem erstatningsrettslig ansvarlig for skaden til din hund etter gjeldende rett. Foretaket er da ikke ansvarlig for skaden under sikredes ansvarsforsikring.

Etter dette har vi kommet til at klagen ikke kan føre frem.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Foretaket gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Trine Vøien (selskapsrepresentant) og Alexander Venås (forbrukerrepresentant).